miljöpartiet de gröna
VÄSTERBOTTEN

Miljöpartiets ändringsförslag BUDGET 2027

Vi vill ta ansvar och visa vägen framåt

Miljöpartiet har efter valet fått ett ökat väljarstöd och ett tydligare mandat att driva vår politik i Region Västerbotten. Det förtroendet tar vi på allvar.

Vi presenterar nu ett eget budgetförslag med tydliga prioriteringar och en självständig politisk riktning.

Vi har varit med och arbetat fram den budget som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet presenterar. Vi delar mycket av den politiska inriktningen och är väl införstådda med regionens ekonomiska utmaningar. Vi vill med de här ändringsförslagen visa var vi vill gå längre och vad vi vill prioritera annorlunda.

Vår utgångspunkt är att Region Västerbotten behöver en ansvarsfull ekonomisk politik. Vi ska inte lova mer än vad ekonomin tillåter. Vi behöver minska kostnader, använda resurserna bättre och samtidigt våga prioritera investeringar och förändringar som ger långsiktig nytta, både för medborgare och ekonomi.

Regionen står inför flera stora utmaningar. Klimat- och miljökrisen, den ekonomiska situationen och kompetensförsörjningen påverkar hela vår verksamhet. Vi har också stora utmaningar med tillgänglighet, vårdköer och brist på vårdplatser. Vi vill stärka primärvården, förbättra förutsättningarna för regionens medarbetare och skapa en effektivare organisation. En starkare primärvård kan bidra till bättre tillgänglighet och minska trycket på sjukhusvården. Bättre arbetsvillkor kan stärka kompetensförsörjningen och en grön omställning kan minska både klimatpåverkan och långsiktiga kostnader.

Vi anser också att den politiska organisationen fortsatt måste ta sin del av ansvaret. När regionens verksamheter behöver spara ska även politiken visa återhållsamhet.

Miljöpartiet vill vara en självständig och konstruktiv kraft i regionpolitiken. Vi är beredda att ta ansvar och bidra till stabilitet, men vi vill också att vår politik ska få genomslag. Vi är öppna för samarbeten med olika partier när det finns samsyn i sakfrågor. För oss är det viktigare att hitta bra lösningar för Västerbottens invånare än att låsa fast politiken i traditionella blockgränser.

Med den här budgeten visar vi vad Miljöpartiet vill förändra och prioritera under 2027.

Budget 2027 – Miljöpartiets prioriteringar

Kostnadsminskningar och effektiviseringar

Regionens ekonomiska situation kräver återhållsamhet. Om vi menar allvar med att stärka primärvården så behöver vi omvärdera viss sjukhusvård, men även den politiska organisationen ska bidra till att hålla nere kostnaderna.

Miljöpartiet föreslår två förändringar av de politiska arvodena under mandatperioden 2027–2030:

- **Frysa politikernas arvoden:** Arvodena ska ligga kvar på 2026 års nivå under hela mandatperioden. De ska inte räknas upp även om riksdagsledamöternas arvoden höjs.
- **Införa ett arvodestak:** Ingen förtroendevald ska kunna ha ett sammanlagt politiskt arvode som överstiger 1,0 gånger riksdagsledamotens arvode för 2026. Även uppdrag som i dag har en ersättningsnivå över 1,0 ska omfattas.

Utöver detta föreslår vi:

- Genomlysning av arvodesnivåerna för presidieposter.
- Paus för Västerbotten på Grand under två år, följt av en utvärdering.
- Minskade tjänsteresor, framför allt med flyg och taxi.
- Effektiviseringar inom verksamheterna, med särskilt fokus på tekniska lösningar som minskar administrationen utan att försämra vårdens kvalitet.

Riktade satsningar

Vi vill prioritera verksamheter som bidrar till långsiktig samhällsnytta, folkbildning och bättre resursanvändning.

- **Rörelsedrivna folkhögskolor:** Ökade bidrag till folkrörelseägda och rörelsedrivna folkhögskolor. Satsningen föreslås finansieras genom besparingen från pausen av Västerbotten på Grand.
- **Sterilpaketering:** En satsning för att utveckla och effektivisera sterilpaketeringen i vårt centrallager. Investeringen bidrar till bättre resursutnyttjande, minskad materialförbrukning och långsiktiga ekonomiska besparingar.

Omfördelning och grön omställning

Vi vill använda regionens resurser smartare och prioritera förebyggande insatser, vård nära invånarna och hållbara lösningar.

- **Stärkt primärvård:** Öka takten i prioriteringen av primärvården. Västerbotten fördelar nationellt sett lite pengar till primärvården, endast cirka 14%. Långsiktigt måste primärvården kunna ta ett större ansvar för mer vård, och på så sätt avlasta specialistsjukvården. Därför vill vi att primärvården får en större andel av budgetökningen inom hälso- och sjukvårdsnämnden till nästa år än vad majoriteten föreslår.
- **Energieffektivisering:** Öka LEIF-fonden med 1 miljon kronor per år för investeringar som minskar energianvändning och långsiktiga kostnader.
- **Klimatfond:** Införa ett klimatpåslag på 25 procent på regionens flygresor. Intäkterna avsätts till en klimatfond för åtgärder inom regionens verksamhet som minskar regionens klimatutsläpp.

Sammanställning av budgetförändringar

Nedan redovisas Miljöpartiets förändringar i förhållande till den budget som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet presenterar.

Besparingar och intäkter	**Budgeteffekt 2027**	**Budgeteffekt 2028 (ackumulerat)**	**Budgeteffekt 2029 (ackumulerat)**	**Budgeteffekt 2030 (ackumulerat)**
Frysning av politikerarvoden på 2026 års nivå	+ 0 kr	625 000 kr	1 250 000 kr	+ 1 875 000 kr
Arvodestak på 1,0 av 2026 års riksdagsarvode	+ 1 274 000 kr	2 548 000 kr	3 822 000 kr	+ 5 096 000 kr
Paus för Västerbotten på Grand	+ 0 kr	1 000 000 kr	2 000 000 kr	+ 2 000 000 kr
Minskade tjänsteresor 10% varje år fram till 2030.	+ 5 400 000 kr	10 260 000 kr	14 634 000 kr	+ 18 570 600 kr
Effektiviseringar och minskad administration				Utreds
Klimatpåslag på flygresor, *intäkter till klimatfond*	+ 5 000 000 kr	4 500 000 kr	4 050 000 kr	+ 17 195 000 kr

Satsningar och kostnader	**Budgeteffekt 2030**
Ökade bidrag till rörelsedrivna folkhögskolor	- 2 000 000 kr
Sterilpacketering	- 11 000 000 kr
Ökad finansiering av LEIF-fonden	- 4 000 000 kr

Omfördelning inom hälso- och sjukvården

Prioritering	**Nuvarande beslut**	**MP:s förslag**
Omfördelning från sjukhusvård till primärvård varje år	1 %	2 %

Omfördelningen till primärvården innebär en förändrad fördelning av budgetramarna och ska inte räknas som en utökning av regionens totala budgetram.

Samlad nettoeffekt av budgetförändringarna: _____ kronor.

Uppdrag till förvaltningen

Miljöpartiet vill att regionen arbetar mer långsiktigt med effektivisering, medarbetarnas inflytande, kompetensförsörjning och hållbar utveckling.

Uppdragen ska i första hand genomföras inom befintliga resurser. Eventuella kostnader och ekonomiska konsekvenser ska redovisas.

Regionstyrelsen

1. Decentraliserat beslutsfattande

Redovisa hur regionen kan decentralisera beslutsmandat och ansvar så att fler beslut fattas närmare verksamheten, medarbetarna och patienterna.

2. Minskad administration

Identifiera möjligheter att minska onödig administration och byråkrati. Fokus ska ligga på att frigöra mer tid till regionens kärnverksamheter och använda tekniska lösningar där det är lämpligt.

3. Minskad materialförbrukning och svinn

Utred hur svinnet av sjukvårdsmateriel kan minska och hur material kan användas mer effektivt. Arbetet ska bidra till både lägre kostnader och minskad miljöpåverkan.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

4. Bättre bemanning året runt

Undersök hur arbetstidsmodellen 85-100 skulle kunna förbättra bemanningen inom de delar av dygnet runt-vården som har störst bemanningsproblem, genom att förbättra arbetsmiljön, öka arbetsplatsens attraktivitet och behålla heltidsanställd personal. Arbetet ska ske i dialog med medarbetare och fackliga organisationer.

5. Fler ST-platser i primärvården

Ta fram modeller för att utöka antalet ST-platser i primärvården, särskilt i länets mindre kommuner. Syftet är att stärka kompetensförsörjningen, minska stafettberoende och skapa en mer jämlik och tillgänglig vård i hela Västerbotten.

6. Översyn av sjukhusledningens organisation

Utred om en förändrad ledningsorganisation med tre sjukhuschefer kan bidra till tydligare ansvar, bättre styrning och effektivare verksamhet. Ekonomiska och organisatoriska konsekvenser ska redovisas.

Miljöpartiets politiska inriktning

Miljöpartiets budget för 2027 handlar om att ta ansvar för ekonomin samtidigt som vi vågar prioritera framtiden.

Vi vill ha en starkare primärvård, bättre arbetsvillkor för medarbetarna, en effektivare organisation och en tydligare grön omställning.

Vi vill använda regionens pengar klokare, minska onödiga kostnader och investera där vi kan skapa långsiktig nytta. Även den politiska organisationen ska bidra till besparingarna.

Miljöpartiet kommer att vara en självständig politisk kraft i Region Västerbotten. Vi är öppna för samarbeten med olika partier när det finns gemensamma ambitioner och möjlighet att åstadkomma konkreta förbättringar för länets invånare. Vår utgångspunkt är att politiken ska handla om att hitta lösningar och skapa resultat.

Vi vill ta ansvar för helheten, men aldrig sluta driva på för förändring.

Miljöpartiet i Region Västerbotten Budgetförslag 2027